

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LVI. De Ambiguo, Ambiguitate. v. intra de Æquivocatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

jus 45. ff. solut. matrim. ubi adjectus pro non adjecto habetur.

3. Limita in alternativa subdisjunctiva, ut vocatur à Dd. velut si alicui legem vinum, quod habeo Romæ seu Bononiæ, prout notat Felin. *ad cap. inter ceteras. num. 16. extra de rescript. ubi & duas alias addit limitationes.*

IV.

Alternativa petitio non est admittenda, *l. sed si ita 10. de stipul. serv. l. prator 7. §. quod autem 4. de injur.*

Ratio quia alternatio parit incertitudinem, text. *in cap. fin. de rescript. & ceteri cit. à Gail. 1. O. 62. l. 1. 75. §. 5. de V. O. Felin. in c. 56. extra de prob.*

Plures Exceptiones vid. *ap. Gail. d. O. 62. per tot. Carpov. lib. 2. consil. 109. num. 6. & 7. & sane exempla in jure pasim occurrunt, l. 17. de transact. l. 2. C. de Ed. l. 3. Cod. comm. utriusque. ubi Sichard. vid. omnino Cujac. ad l. 1. C. de furt.*

V.

Alternativa semper poni solet inter æqualia, *l. 1. de reb. dub. Everhard. in loc. ab Alternativ. unde est, quod si ex l. 2. C. de rescind. vend. agatur, aut totam rem aut totum pretium debeat restituere, cum nemo alias tam fatuus emtor futurus esset, ut non supplere mallet defectum justii pretii, Carpovius part. 2. constit. 34. def. 7.*

Ambages v. infra circuitus.

CAP. LVI.

De Ambiguo, Ambiguitate v. infra de Æquivocatione.

Axioma I.

Ingens est copia rerum sine nomine, quas non propriis appellationibus notamus, sed alienis ac commodamus: *fac. l. 25. de leg. 3. l. 96. de R. I. l. 125. de V. S. l. 7. de Supp. leg.* Plures enim res sunt quam verba *l. 4. de præscript. verb.* Sic, verbi causa, pedem dicimus nostrum, & lecti, & veli, & Carminis: & canem dicimus non modo venaticum, sed & sydus, & marinum, quia ergo non sufficimus, ut singulis singula assignemus, quatenus opus est mutuumur, inquit Senec. 2. benef. 34. & sanè pauca erunt vocabula, quæ plura non significant. *vid. Fab. lib. 7. Instit. cap. 9. Gell. 11. c. 12. Meryll. 1. obs. c. 19.*

Hinc est ut eadem vox modo genus modo speciem denotet, ut accidit voci cognationis, pacti, Jurisdictionis, adoptionis, *Bacch. ad §. 1. l. de adopt. & in Comm. ff. eod. num. 2.*

II.

In ambiguis interpretatio contra eum facienda, qui potuit legem apertius dicere *l. 39. de pact. l. 38. §. 18. de V. O.*

Fallit hæc regula (1) in judicialibus. Nam si quis quoad jus ambigua oratione in inten-

tione usus est id, quod auctori prodest accipitur *l. 66. de jud. quod si in facto, libellus tantum rejicitur, & ut clarius proponat officio judicis parti injungitur l. 5. §. ult. de R. V. Gail. 1. O. 66.*

Fallit 2. in ambiguitate legislatoris ubi sententia dicentis spectanda, *l. generaliter. 24. §. 8. ff. de fideicom. lib.*

Fallit 3. Si ea interpretatione actus esset periturus, *l. 80. de V. O.*

Fallit 4. in dotibus ubi in ambiguis pro dote pronunciatur, *l. 85. pr. de R. I. l. in ambiguis 70. de jure dot. l. Cajus 45. sol. mat.*

III.

AMBIGUIS in rebus quod minimum est, sequimur, *l. apud Julianum 39. §. scio. ff. de legatis 1. l. semper in obscuris 9. ff. de regulis juris. cap. in obscuris 30. eod. tit. in 6. Thom. de Thomas. set. in floribus legum. reg. 152. ubi intelligit procedere, quando medium non est, nam illo extante, media via in ambiguis est eligenda, ut tradit Anton. Monach. Florent. decis. 12. num. 23. & Bonon. decis. 19. num. 21. Menoch. de Arbitrar. lib. 1. q. 53. n. 10. & quest. 56. & remed. 5. retin. n. 755. cum seqq. Escobar. de comput. c. 9. num. 6. & 7. Osvald. in Donell. comment. juris civilis, lib. 26. cap. 2. lit. B.*

(Fallit hæc regula in excommunicatione, ubi si ista vox à jure vel homine proferatur, semper major venit. Cujac. *ad cap. 10. extra de jud. vid. Barb. de App. in voce Excommunicatio.*)

IV.

AMBIGUIS in rebus non debet esse absolutum judicium, *c. habuisse 7. dist. 33.* (Quæ enim certitudo intellectus esse queat, ubi verba ipsa sunt ambigua & inepta: omne nempe ambiguum quocunque modo interveniens impedimentum decisioni solet afferre. *arg. l. unie. ibi si vero aliquod fuerit. C. de Nov. op. Nunc. & quidquid ambiguum est, id inutile est ad controversias tollendas. l. 12. §. 2. C. de AEd. priv.*) Ambiguum autem non dicitur, cum in verbis nulla sit difficultas, *l. ille 25. §. cum in verbis. ff. de legat. 3. Mantica, decis. 309. in fine.*

V.

AMBIGUITAS, vel dubietas in meliorem partem est interpretanda, *c. estote 2. de regul. juris. Franc. Mol. de ritu nupt. lib. 1. comp. 17. n. 2. Aloyf. Ricc. in coll. dec. 1. coll. 220. Farinac. in praxi*

praxi crim. p. q. v. 25. n. 27. cum seqq.
(vel humaniorem) l. 10. §. 1. de reb. dub.
l. 1. C. de fid. libert.)

CAP. LVII.

De Amicitia, Amicis.

Axioma I.

Sufficere debet alicui vel in una specie per
amici laborem & operam sibi consuli l. 30. §. 2.
de admin. & curat. l. 20. C. de N. G.

II.

Amicitia in causa est, ut recedatur à com-
munibus regulis juris, l. semper in stipul. 34.
ubi gloss. de Reg. Jur. l. sed & h. 35. ff. de pro-
cur. l. 12. Exigendi Cod. eod.

Unde amicus non est idoneus testis pro
amico, Curt. in tractat. de test. concl. 30. n. 65.
Spec. in tit. de test. pr. Nell. in tr. de test. n. 5.
item amicus agere potest pro amico sine man-
dato, Barr. in l. non solum §. qui alieno de
procurat. Alex. in l. sepe. n. 88. de re jud. &
amicus recte pro amico pacisci potest. Alex.
post gloss. in l. si unus §. 1. de pact.

III.

Amicitia morte solvitur.

Ex hac regula sequitur, quod eo casu, quo
quis repellitur ab agendo amicitiae causa,
mortuo amico illa exceptio cesset, Spec. tit.
de teste §. 1. Bald. l. in eos, quest. 1. C. eod. Dd.
in l. sciendum. de usur. gloss. in N. §. cap. cogi-
tandum. vers. testes.

IV.

Qui est cum meis inimicis, meus amicus
non est, c. 3. ibi: de inimici domo prodeuntibus
causa. 3. q. 5. gloss. in cap. si inimicus. dist. 93.
cum oportet 19. de accusat. Barr. in l. sci-
dum. de leg. 1.

V.

Amicitia malorum hominum fugienda, l.
3. C. malef. & Matth. amicitia enim cum ma-
li hominibus non est amicitia Prosp. Farinac.
l. 1. tit. 5. q. 43. num. 174. textus elegans in l.
23. §. 1. de V. S. unde est, quod amicitia inter
paucos esse dicatur arg. d. §. 1.

VI.

Amicus ex mente debet perpendere volun-
tatem sui amici & fervare, alias non est bonus
amicus l. Pamphilo 39. de leg. 3. idem enim
velle & idem nolle in licitis & honestis vera
demonstrat amicitia. Prosp. Farinac. l. 1. tit. 5.
quest. 43. n. 172.

VII.

Amicitia magna idem operatur quod con-
junctio sanguinis. l. cum allegas. 4. C. de Ca-
strens. pec. & jus quoddam fraternitatis in se
continet d. l. cum allegas Alberic. in l. sed h. 35.
de procurat.

VIII.

Amicorum sunt omnia communia, c. 2.
causa 12. quest. 1.

IX.

AMICUS non levi amicitia equi-
paratur consanguineo, ut tradunt Ja-
son. in l. que dotis 33. num. 57. ff. soluto
matrim. late Coras. de arte jur. p. 4. cap.
22. Alciat. de presumpt. reg. 1. pres. 28.
Covar. in cap. requisisti 15. num. 7. de te-
stam. Rebuff. de privileg. scholar. privil.
104. Tiraq. de pœnis temper. causa 22.
Menoch. de presumpt. lib. 4. pres. 89. n.
70. Surd. de aliment. tit. 6. quest. 21. n. 4.
Azeved. l. 34. num. 3. tit. 6. lib. 3. novæ
Recompil. Morl. in emporio Juris. p. 1. tit.
2. in prælud. num. 201. Card. Tusch. præ-
dicar. conclus. tom. 1. lit. A. conclus. 326.
Sanchez. de Matrim. lib. 6. disp. 26. n. 6.
Cardin. Mantic. de tacitis & ambig.
convent. tom. 2. lib. 13. tit. 20. num. 2. cum
seqq. D. Christoph. Paz. in schol. ad leges
styli. l. 63. num. 34. Stephan. Gratian.
disceptat. forens. cap. 200. num. 4. Carol.
de Graslis de effectibus amicitiae. Nam
amicus interior, conjunctus appella-
tur, Alciat. de presumption. reg. 1. pres.
27. num. 5. Petr. Moll. in resp. pro amico.
dub. 1. num. 136. Carol. de Graslis d.
tract. de effectibus amicitiae, num. 81. pro-
pe fin. Et generaliter disposita in con-
sanguineis respectu pietatis, & amo-
ris, in amicis quoque maxima ami-
citia junctis locum habent, tantum-
que amicitia, quantum sanguinis con-
junctio operatur, Alciat. d. reg. 1. pres.
27. num. 5. Decian. in tract. crimin.
lib. 3. c. 3. num. 13. vers. Et ideo. Cardin.
Mantic. de conject. ultimar. volunt. lib.
6. tit. 11. num. 25. Carol. de Graslis d.
tract. num. 84. l. 3. Regia Hispan. vers.
la quinta. tit. 29. part. 2. Imò amicitiam
sanguinis conjunctioni preferendam
dixerunt. Valer. Max. lib. 4. cap. 7. Pe-
trarcha lib. 1. de remedio utriusque for-
tune. dialog. 52. Menoch. conf. 683. n.
23. Decian. d. cap. 5. num. 13. vers. rema-
net. Stephan. Gratian. d. cap. 200. n. 10.
Osvvald ad Donell. d. lib. 18. cap. 12. lit.
K. Carol. de Graslis d. num. 82.

X.

AMICUS in Jure frater nuncupa-
tur, ut in l. nemo dubitat 58. vers. qui
frater. ff. de hered. instit.

XI.

AMICUS dicitur alter ego, Joan.
de amic. conf. 85. num. 13. quem re-
fert Cardin. Tusch. de concl. 326. n. 3.
novissime amicus noster D. Didacus
de Narbona de etate ad omnes huma-
nos